Реферат

на кваліфікаційну (магістерську) роботу

«Особливості попередження та подолання агресивної поведінки у підлітковому віці»

магістрантки спеціальності 053 Психологія

Жмурко Юлії Володимирівни

Обсяг роботи – 80 с. **Кількість таблиць** – 4 табл. **Кількість рисунків** – 11 рис. **Список використаних джерел** – 70 найменувань, з них 9 – іноземною мовою.

Об'єкт дослідження – агресивна поведінка у підлітковому віці.

Предмет дослідження – особливості попередження та подолання агресивної поведінки у підлітковому віці.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати і емпірично визначити особливості агресивної поведінки у підлітковому віці та розкрити психологічні умови її попередження та подолання.

Завдання дослідження: визначити суть поняття «агресивна поведінка»; проаналізувати основні підходи щодо визначення змісту агресивної поведінки; розкрити особливості агресивної поведінки у підлітковому віці та охарактеризувати чинники, які впливають на неї; дослідити особливості агресивної поведінки у підлітковому віці та чинники, які впливають на неї; розробити психологічні рекомендації для попередження та подолання агресивної поведінки у підлітковому віці.

Методи дослідження: теоретичні (теоретичний аналіз та синтез, систематизація, порівняння і узагальнення даних наукових джерел); емпіричні методи (тестування, стандартизовані методики); методи обробки та інтерпретації даних (метод описової статистики, кількісні та якісні із застосуванням методів математичної статистики); вивчення та систематизація методів, засобів та прийомів психологічного навчання.

Теоретичне значення результатів дослідження полягає у розкритті специфіки агресивної поведінки у підлітковому віці; виокремленні та характеристиці чинників, які впливають на агресивну поведінку у підлітковому віці**.**

Практичне значення отриманих результатів у тому, що розроблені рекомендації будуть сприяти попередженню та подоланню агресивної поведінки у підлітковому віці. Апробований у дослідженні методичний інструментарій може стати основою моніторингу особливостей агресивної поведінки у підлітковому віці.

Висновки. У психологічній літературі прийнято розрізняти поняття «агресія» (це дія) і «агресивність» (це властивість особистості, яке проявляється як мірило готовності до агресивної поведінки), що у свою чергу провокують агресивну поведінку у підлітковому віці. Основними ознаками прояву агресивної поведінки у підлітковому віці є: ворожість, словесні образи, негативізм спрямований переважно проти дорослих. Одним з проявів агресивної поведінки у підлітковому віці є погіршення взаємовідносин з однолітками, батьками, учителями. Аутоагресія у підлітковому віці спрямована на заподіяння шкоди самому собі. Інструментальна агресія використовується переважно як засіб досягнення певної мети та притаманна цілеспрямованим, вмотивованим підліткам. Невербальна агресія у підлітків проявляється як погрози, образи, зміст яких прямо говорить про наявність негативних емоцій. Прояви непрямої агресії притаманні підліткам зі слабким самоконтролем та надмірною імпульсивністю. Виявлено, що на рівень прояву агресивної поведінки у підлітковому віці впливають чинники, які умовно можна поділити на внутрішні (психологічні, фізіологічні) та зовнішні (сім'я, соціум) чинники; об'єктивні та суб'єктивні чинники; особистісно-психологічні, соціально-психологічні, психофізіологічні та індивідуально-психологічні чинники. Встановлено, що для більшості респондентів (18 учнів) підліткового віку притаманний середній рівень агресії, тобто спостерігається помірна агресія у поведінці. Низький рівень агресії діагностовано у 5 респондентів. У 3 учнів діагностовано високий рівень агресивної поведінки, відповідно ці підлітки найбільш негативно реагують на детермінанти агресії. Встановлено, що статистично значущий зв'язок між рівнем агресивної поведінки у підлітковому віці та такими чинниками як особистісна тривожність та самооцінка. З метою профілактики та корекції агресивної поведінки у підлітків підібрано систему вправ, інноваційних технік та методик.

Ключові слова та словосполучення: агресивна поведінка, підлітковий вік, рівень прояву агресивної поведінки, самооцінка, особистісна тривожність.